

JACK LONDON

KATIKSIZ SEVGİ

ÇEVİRİ: ŞEMSA YEĞİN

JACK LONDON
KATIKSIZ
SEVGİ

Can Klasik

Katıksız Sevgi, Jack London

İngilizce aslından çeviren: Şemsa Yeğin

Michael, Brother of Jerry

© 2011, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2011

9. basım: Ocak 2025, İstanbul

Bu kitabın 9. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Seçkin Selvi

Kapak uygulama: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: MY Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şti.

Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sokak. No:8 Kat:2

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 47939

ISBN 978-975-07-3942-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

JACK LONDON

KATIKSIZ

SEVGİ

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Şemsa Yeğin

Jack London'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Âdemden Önce, 1981

Denizin Çağrısı, 1982

Vahşetin Çağrısı, 2007

Beyaz Diş, 2011

Demir Ökçe, 2012

Martin Eden, 2014

Suikast Bürosu, 2015

Meksikalı, 2016

Güney Denizi Hikâyeleri, 2020

Kızıl Veba, 2020

Güneşin Oğlu, 2021

JACK LONDON, 1876'da San Francisco'da doğdu. Kendi kendini eğitti ve 1897'de Klondike bölgesinde altın arayanlara katıldı. Klondike'tan döndükten sonra, şansını bir kez de yazarlıkta denemeye karar verdi. Otobiyografik romanı *Martin Eden*'da yansıttığı gibi, yazar olabilmek için olağanüstü bir çaba harcadı. İlk kitabı *Kurt Kanı* geniş bir okur kitlesine ulaştı. 17 yıl içinde *Vahşetin Çağrısı*, *Beyaz Diş*, *Deniz Kurdu*, *Demir Ökçe* gibi yapıtlarının sayısı 50'yi buldu ve ABD'nin en çok kazanan yazarı oldu. Jack London, 1916'da California'da öldü.

ŞEMSA YEĞİN, ABD'de Amerikan edebiyatı öğrenimi gördü. Yazarlık yaşamına 1960'lı yıllarda yaşadığı ABD, Kanada ve Afrika ülkelerinden *Cumhuriyet* ve *Hürriyet* gazetelerine gönderdiği yazı ve röportajlarla başladı. 1970'lerden bu yana çeviriyle uğraşan Yeğîn, 1979'da TYS'nin Hasan Ali Ediz Edebiyat Çeviri Ödülü'ne değer görüldü. Jack London, Howard Fast, Maksim Gorki, Elias Canetti, George Orwell, Thomas Pynchon, José Saramago, Carlos Fuentes, Sigmund Freud, Erich Fromm, Robert Briffault'nun yapıtlarını dilimize kazandırdı. 2015'te öldü.

Önsöz

Daha hayatımın ilk yıllarında, o doğuştan gelme ve doymak bilmez merakım yüzünden, eğitilmiş hayvanların yaptığı gösterilerden hoşlanmaz oldum. Bu tür eğlenceden beni yoksun eden, o gösterileri eğlendirici olmaktan çıkaran, merak duygularımdı; çünkü gösterilerin nasıl gerçekleştirildiğini öğrenmek için, gösterilerin ardında yatanları araştırmak zorunda kalmıştım. Ve bu yürekli gösterilerle, eğlentilerin pırıltıları ardında gördüklerim, hiç de güzel şeyler değildi. Öyle ürkünç bir işkenceler yumağıydı ki bu, dünyada akli başında olan hiç kimse-nin, bunun farkına vardıktan sonra, eğitilmiş hayvan gösterilerini izlemekten hoşlanacağına inanmıyorum.

Bakın, gösteriş olsun, diye yapmacık bir hayvan se-ver değilim. Kitap eleştirmenleri ve hayvanlardan anla-mayanlar, beni, fişkırان kanlardan, şiddet ve dehşetten zevk alan bir çeşit ilkel canavar olarak kabul ediyorlar. Çıkmış olan bu adım üzerine hiç tartışmayıp takılan eti-ke-ti üstünde yazılı değerdan kabul etsem de, hayatımı gerçekten zorlu bir okulda geçirdiğimi, zulüm ve insan-lıkdışı işlemlerden, ortalama bir insanın payına düşen-den daha fazlasını aldığı-mı, gemilerden hapisanelere, bataklıktan çöllere, idam seh-palarından kimsesizler yur-duna, savaş meydanlarından askerî hastanelere dek her

şeyi tatlısıyla acısıyla tattığımı eklemeliyim. Korkunç ölümler, işkenceler içinde kol bacak yitirenler gördüm. Akıldan yoksunların, akıldan yoksun olmaları nedeniyle avukat tutmayı akıl edemediklerinden asıldıklarını gördüm. Güçlü kuvvetli adamların, yüreklerinin ve güçlerinin kırıldığını gördüm ve insanların çılgına döndürüldüklerini, o koca sağlıklı hayatların bağıra çağıra deliliklere gömüldüğünü, inim inim yok olduğunu gördüm. Gençlerin, yaşlıların, hatta çocukların bile, açlıktan öldüğüne tanık oldum. Kamçıların, copların ve yumrukların altında kıvranan adamlar gördüm, kadınlar gördüm. Gergedan derisinden yapılmış kamçıların, büyük bir istekle ve hırsla kara delikanlıların kara vücutlarına indirildiğini ve her bir darbenin kalkışıyla karaderilerinin de yusuvarlak kalkışını, kıpkırmızı soyuluşunu gördüm. Bununla birlikte, son olarak eklemeliyim ki, eğitilmiş hayvanlar sahnede gösteriler yaparken gülen, neşelenen ve alkışladıkça coşan izleyiciler arasında duyduğum düş kırıklığını ve büyük şaşkınlığı, dünyanın hiçbir acımasızlığı, hiçbir işkencesi karşısında duymadım.

Midesi sağlam ve kafası kalın olan biri, dünyanın, büyük öfke ve ahmaklık sergileyen bu bilinçsiz ve kasıtsız zulüm ve işkencesini hoş görebilir. Bende böyle bir mide ve kafa var. Ama asıl başımı döndüren, midemi ağzıma getiren, her yüz hayvan gösterisinden doksan dokuzunun ardında bulunan ve duyulmaz bir sesle bas bas bağırان, soğukkanlı, bilinçli, bilerek, isteyerek yapılan zulüm ve işkencenin suskun sesiydi. Zulüm, bir güzel sanat dalı olarak en kusursuz çiçeğini eğitilmiş hayvanlar dünyasında vermiş.

Güçlülere, zulüm ve işkenceye bağışıklık kazanmış kalın bir kafayla sağlam bir mideye sahip bir kişi olan ben, gene de, kendimi bilmeye başladıktan sonra, hayvanların gösterisine sıra geldiğinde kalkıp tiyatrodan çık-

makla, eğitilmiş hayvan gösterilerinin bende uyandırdığı büyük üzüntüden, bilinçsiz olarak kendimi korur oldum. “Bilinçsiz olarak,” diyorum. Bununla, bu programın, bütün eğitilmiş hayvan gösterilerine indirilebilecek bir ölüm darbesi olabileceğinin aklımdan geçmediğini söylemek istiyorum. Ben, yalnızca, bana acı verecek bir şeyi izlememekle, o acıya karşı koruyordum kendimi.

Ama son yıllarda, insan doğasına karşı bende gelişen anlayış, akli başında ve sağlıklı hiçbir insanoğlunun, bu gösterilerin ardında yatan ve onları olası kılan korkunç zulmü bilip de, bu gibi eğlenceleri hoş karşılamayacağı bilincini edinmeme yol açtı. İşte şimdi, burada şu üç önermeyi yapma yürekliliğini gösteriyorum:

Birincisi, bütün insanoğulları, kendi ceplerinden para ödeyen seyirciler karşısında sadece ve sadece hayvanların yapabileceği ve yapmak zorunda bırakılabileceği bu gösterilerin, sonsuz ve kaçınılmaz bir zulümle gerçekleştiğini bilmiş olsunlar. İkincisi, hayvan eğitime güzel sanat dalının temellerini kavramış olan kadın erkek, kız kızan herkes, yerel ve ulusal insanlığı koruma örgütlerine ve hayvanlara işkenceyi önleme örgütlerine üye olsun ve bu kuruluşlarla işbirliği etsinler.

Üçüncü önerimi, bir giriş yapmadan söyleyemem. Daha başka yüz binlerce insan gibi, ben de başka alanlarda çalıştım, insan kitlelerini, kendi öz sefaletlerini ve perişan durumlarını gidermeleri amacıyla belli hareketleri yapmak üzere örgütlemeye çabaladım. İnsanoğlunu, herhangi bir örgütlü mücadeleye girmeye razı etmek çok güç; kendi kötü koşullarını hafifletmek üzere örgütlenmelerini sağlamak daha da güç ve hele kendilerinden biraz daha hayvan olan hayvanların kötü koşullarını hafifletmek üzere örgütleyip mücadeleye sokmak çok daha güç.

Görünürde, eğitilmiş hayvanlar dünyasının varlığını borçlu olduğu ve dayandığı kaçınılmaz zulüm ve işken-

ceyi bilsek, hepimiz acılara bürünür, kanlı yaşlar dökeriz. Ama yüzde birimizin onda biri bile, hayvanlara yapılan işkencenin önlenmesi için hiçbir örgüte katılmayız ve ne sözlerimizle, ne de eylem ve başka katkılarımızla hayvanlara yapılan işkencenin önlenmesi uğrunda çalışırız. Bu, kendi insan doğamızın bir zayıflığıdır. Oysa sıcağı ve soğuğu bildiğimiz gibi, saydam olmayan cisimlerin ardını göstermediğini bildiğimiz gibi ve boşluğa bırakılan cisimlerin yerçekimi yasasına uyup yere düşeceğini bildiğimiz gibi kabul etmeliyiz, tanınmalıyız bu gerçeği.

Ve bizim için, kendi zayıflığımızın yarattığı o rahat koşullar içinde bulunan yüzde doksan dokuz onda dokuzumuz için, bu yuvarlak dünyanın üzerinde, bizlerden bir derece aşağı hayvanlar olan, eğitilmiş hayvanlara, geri kalanımızın eğlenmesi için birkaçımızın uyguladığı işkenceyi yeryüzünden kaldırmak amacıyla, kolayca yapabileceğimiz bir başka şey kalıyor. Çok kolay. Aylık ödentiler ya da yazışmaları yürütecek sekreterler düşünmek zorunda kalmayacağız. Herhangi bir eğlence yerinde ya da sirkte, eğitilmiş hayvan gösterisinin başladığı an dışındayken, hiçbir zaman, hiçbir şey düşünmek zorunda kalmayacağız. Ama öyle bir gösteri başlarken, düşünüp taşınmadan, hemen yerimizden kalkıp dışarı çıkmak, bir yürüyüş yapıp biraz temiz hava almak, sonra gösteri bitince dönüp programın geri kalanını izlemekle, böyle bir gösteriye karşı olduğumuzu anlatabiliriz. Yapacağımız tek şey, tüm eğitilmiş hayvan gösterilerini, genel eğlence yerlerinden kaldırmak. Yöneticilere halkın böyle gösterilere ilgi duymadığını anlatalım ve bir gün gelecek, bir an gelecek, yöneticiler, izleyenlerine böyle gösteriler sunmayı bırakacaktır.

Jack London

8 Aralık 1915

Glen Ellen, Sonoma, California

Birinci bölüm

Zenci avcısı bir köpek olan Michael, Tulagi Adası'ndan denize açılan Eugénie adlı gemiye bir daha hiç binmedi. Makambo gemisi, beş haftada bir, Yeni Gine ve Solomon Adaları'ndan Avustralya'ya gelirken Tulagi Limanı'na da uğradı. İşte bu gemi bir gece gecikmiş olarak limana uğradığında Kaptan Kellar, Michael'ı kıyıda unuttu. Bu, ilk bakışta büyük bir sorun gibi görünmedi; çünkü Kaptan Kellar, gece yansı dönüp gelmiş, Eugénie'nin tayfaları kayıkhane ve sağı solu boşu boşuna altüst ededursun, kendisi de tepeyi tırmanmaya, ada komiserliğinin bekçi kulübesine yollanmaya başlamıştı bile.

Ne var ki, bir saat kadar önce, Makambo'nun çıpası salınır ve Kaptan Kellar liman borda iskelesinden aşağı inerken Michael, bir sancak lombarından gemiye biniyordu. Niçin diye sorulacak olursa, Michael, dünyada görmüş geçirmiş bir yaratık değildi; tecrübesizdi ve kardeşi Jerry'yi son kez bir gemide gördüğünden, onunla şimdi bu gemide buluşmayı umuyordu, üstelik yeni bir dost edinmişti.

Dag Daughtry, aklı başında olması gereken ve eğer kendi öz ve özgün ününe kendini kaptırmış olmasa aklı başında olacak olan ve de Makambo gemisinde çalışan bir kamarottu. Doğuştan güler yüzlü, uysal ve son derece yakışıklı olan bu Daughtry'nin ünü nereden geliyor

diye sorulacak olursa, bu adam tam yirmi yıldır, tek bir gün bile aksatmadan tanrının her günü çalışmış ve böbürlenmesine bakılırsa, her bir şişe biraya, sıtmaya karşı önlem olmak üzere eriyik halinde on tane kinin kattıkları Alman Adaları'nda bile gık, demeden, her tanrının günü "altı şişe" birasını içmiştir.

Makambo'nun kaptanı (daha önce, Moresby, Masena, Sir Edward Grace ve Burns Philp şirketinin garip adlar taşıyan birkaç başka gemisinin kaptanlarının yaptığı gibi) onunla böbürlenir, gemi yolcularına, denizler tarihinde eşine rastlanmadık bir hilkat garibesi diye gösterirdi Daughtry'yi. Böyle zamanlarda, o da hiç orali değilmiş gibilerden, aşağıda, ön güvertede kendi işine ve bir taraftan da, yan gözle, yukarıdan onu izleye izleye konuşmakta olan Kaptan'a ve yolcularına bakardı. Bakar, sözüm ona çalışır ve göğsünü şişim şişim şişirirdi, çünkü Kaptan'ın şu sözleri söylemekte olduğunu bilirdi:

"Şu gördüğünüz var ya, Dag Daughtry'dir o! Etten kemikten bir fıçı! Yirmi yıldır, ne bir gün sarhoş, ne bir gün ayık dolaşmış, ne de günlük altı şişe birasını içmeden durabilmiştir. Aklım almıyor bir türlü. Bayılıyorum herife. Bir dakika aksatmaz işini. Değme kamarota taş çıkartır ha! Herkes bir mi yapıyor, o bir buçuk, iki katı iş çıkarır. Ben bu halimle bir bardak bira içsem mide yürek hak getire, o gün ne kıpırdayabilirim, ne de ağzıma bir lokma koyabilirim. Ama bu içtikçe çiçek olup çıkıyor yahu! Şuna bakın! Şuna bakın!"

İşte, kaptanının bu sözleri söylediğini adı gibi bilen Dag Daughtry, hindi gibi kabara kabara ve de daha büyük bir isteklilikle işini sürdürür, bu eşsiz niteliklerini reklam etmek üzere yedinci bir şişenin dibini bulurdu. Garip bir ündü bu onunki, kimi garip insanlar gibi garip; Dag Daughtry de böyle bir ünü olmasa, yaşayamayacağı inancındaydı.

Dolayısıyla, varını yoğunu, gücünü kuvvetini, bu “altı şişelik adam” ününü korumaya adanmıştı. Aradaki paydoslarda, fazladan para kazanmak için kaplumbağa kabuğundan tarak toka gibi şeyler yapmasının ve bir başkasının köpeğini çalmak gibi aşağılık işlere el atmasının nedeni buydu. O altı şişe bedavaya alınmıyordu ve otuzla çarpılırsa, aylık bira parası az tutmuyordu; işte, o adam, bu adam yani Dag Daughtry olduğundan, Michael’ı Makambo’nun sancak lombarından gemiye aktarmayı gerekli gördü.

O gece, Tulagi Adası’nın kumsallarında, balina gemisine ne olduğunu düşünce taşına dolaşmakta olan Michael, bu kurşuni sakallı gemi kamarotuna rastladı. Hemen hemen ânında, aralarında bir dostluk kuruldu, çünkü Michael, daha şen şakrak bir enikken, şen şakrak bir köpek olgunluğuna erişmişti. Jerry’ye hiç benzemeyen Michael, sözü sohbeti seven, sokulgan bir köpekti ve bu nitelikler, çok az sayıda beyaz adamla karşılaşmış olmasına karşın koruduğu ya da edindiği niteliklerdi. Önce, Meringe’den Mr. Haggin, Derby ve Böb, sonra Eugénie gemisinin kaptanı Kellar ve Kaptan Kellar’ın yardımcısı ve son olarak Harley Kennan ve Ariel gemisinin çalışanlarıyla tanışmış bulunuyordu. Bunların hepsini ama hepsini de, kendisine küçük görmesi ve gördüğünde havlaması öğretilen zenciler sürüsünden farklı, çok değişik bulmuştu.

Ve Dag Daughtry, “Merhaba beyaz adam köpeği, bu zenci memleketinde ne işin var senin?” diye onu selamlamasıyla Michael’ın bu bulgusunu bir kez daha doğrulamıştı. Michael, hevesli hevesli titreyen kulaklarıyla, cilveyle parlayan gözlerinin yalanladığı onurlu bir umursamazlıkla süzülerek yanıt verdi ona. Balina gemilerinin yük boşalttığı yerde zenci uşakların tuttuğu fenerlerin ışığında Michael’ı inceleyen ve bir köpeği bir bakışta ta-

nıma becerisine sahip olan Dag Daughtry'nin gözünden, bunların hiçbirini kaçırmadı elbet.

Kamarot, Michael hakkında hemen iki şey düşündü: bir, doğuştan güler yüzlü, iyi huylu, sevimli bir köpekti ve iki, değerli bir köpekti. Yapmış olduğu bu varsayımlar nedeniyle hemen sağına soluna bakındı. Kimsenin ilgisi üzerlerinde değildi. Şu anda, sağda solda yalnız zenciler vardı ve hepsi de gözlerini denizden yana çevirmiş, gelecek olan geminin yükünü boşaltmak üzere hazırola geçmelerini sağlayacak olan kürek seslerine göz kulak kesilmiş, karanlığın derinliklerine bakıyorlardı. İlerde sağda, bir başka fenerin altında, Ada Komiserliği'nin bir memuruyla, Makambo'nun, yük senedinde yapılmış bir yanlış hararetili hararetili tartışmakta olan satış memurunu seçebiliyordu.

Kamarot, Michael'a çabucak baktı ve kararını verdi. Hiçbir şey olmamış gibilerden döndü, volta atar bir tavırla kumsalda ilerleyerek fenerlerin aydınlattığı çemberden çıktı. Yüz metre kadar ötede, kumlara oturdu, beklemeye başladı.

"En azından yirmi İngiliz lirası eder," diye mırıldandı kendi kendine. "Bir, teşekkür ederim hanımefendi, tazıyla teriyeyi birbirinden ayırt edemeyen bir enayiyim ben, sözüyle ânında on İngiliz lirası alıyor muyum? Alırım be, Sydney kıyılarında hangi meyhaneye girsem elimi öpene veririm bunu. Veririm. On İngiliz alırım..."

On İngiliz lirası, kafasının içinde bira şişelerine dönüştü, yığın yığın parlak camlardan oluşan göz kamaştırıcı, bira fabrikasına benzer bir görüntü oluşturdu.

Kumları kımıldata kımıldata yürüyen küçücük ayakların sesi ve yerden yerden gelen burun çekmeler, birden kendine getirdi Kamarot'u. Umduğu çıkmıştı. Köpek, daha ilk görüşte hoşlanmıştı ondan, peşinden geliyordu.

Çünkü Dag Daughtry, onunla nasıl anlaşacağını bi-

liyordu ve eli ona uzanıp da, yarı çenesine, yarı kulaklarının altına doğru boynuna yapıştığında, Michael da bu gerçeği kabul etmiş bulunuyordu. Ona uzanan bu el, korku vermiyordu, geçici bir ilgi ya da ürkü taşımıyordu. Yürekten doğru uzanan, güvenli bir eldi bu ve Michael'da güven duygusu uyandırmıştı. İncitmeden hırpalayan, gözdağı vermeden sahiplenen, baştan çıkarmadan, kandırmacasız bir güveni sunmaya hazır bir eldi bu el. Ömründe daha önce görmediği bir kimse tarafından, böyle kırk yıllık dostmuş gibi yakalanıp sarsılmak, dünyanın en doğal davranışydı ona göre ve bu kimse, tatlı bir sesle, keyifli keyifli şu sözleri mırıldanıyordu: "Aferin sana köpeğim. Peşimden ayrılma, peşimden ayrılma ki pırlantalar takınasın. Yaa!.. Belki de pırlantalar takınırsın."

Kuşkusuz, Michael daha önce hiç kimseyi böyle bir görüşte sevmemişti. Dag Daughtry, ayrıca bir çaba harcamadan, içgüdüleri sayesinde köpeklerle anlaşmayı beceriyor, becermekten öte, iyi biliyordu. Yaradılışı gereği, yüreğinde kötülük, hainlik yoktu. Ne isteklerini kabul ettirmede ne de okşamada fazla ileri gitmiyordu. Michael'dan, gereğinden fazla bir dostluk talep etmiyordu. Söz ya da hareketle anlatım kazanan istekleri vardı; ama bunlarda bir zorlama, bir buyruk havası sezilmiyordu. Arada bir –o da sık sık değil– o çene sıkma selamını uyguluyor ve elini çektiği anda, aklının tümünü de Michael'dan çekmiş oluyordu.

Çok rüzgâr varmış da, kibritler sönyörmüş gibi, birkaç kibritle piposunu yakmaya koyuldu. Ama kibritlerin alevi parmaklarına değip değip sönerken ve kendisi sözümona ıkına sıkına piposunu çekerken gür kurşunu kaşlar altındaki keskin bakışlı mavi küçük gözler, Michael'ı inceliyordu. Ve Michael, kulaklarını dikmiş, gözlerini açmış, kırk yıllık dostuymuş gibi görünen bu yabancıya bakıyordu.

Bu hoş, iki ayaklı tanrının tutup tutup bırakmalarının, bırakınca umursamamalarının, Michael'ı nasıl etkilediğine gelince, olsa olsa düş kırıklığı uyandırıyordu denebilir. Ağzından, çın çın, davetkâr bir havlama dökerken, küçük kuyruğunu iyi yaklaşımlarını dile getiren bir el sallamayla titretiyor, adamın önünde eğilirken kalçalarında başlayan, göğsünü kumlara değdirmecesine gayretli bir kıvraklık sergiliyor, olabildiğince öne uzanık pençelerini durup dururken kaldırıp yere vuruyor ve böylece karşısındakiyle oynamaya yeltenerek kendisine yaklaşmasını bekleme yürekliliğini gösteriyordu. Ve adam, ilgisizdi, gecenin bu ilerlemiş karanlığında cansız ve duygusuz bir görünüm içinde piposuna asılmış, çekiyordu yalnızca.

Bu yaşlı “altı şişelik” gemi kamarotunun Michael'ı böylesine baştan çıkarmasıyla oldu bittiye getirilen ve üstelik, tümüyle ihanete dayanan bu sevişmeden daha ustalıklısı görülmemiştir. Adamın bu ilgisizliğini az da olsa sezen Michael, çekilip gitme korkutmacasıyla huzursuz huzursuz kımıldandığında, Kamarot boğuk sesler çıkararak üzerine atıldı:

“Uzaklaşma köpek, uzaklaşma.”

Michael, yaklaşp da pantolonunun paçalarını uzun uzun ve içtenlikle koklarken, Dag Daughtry kendi kendine gülümsedi. Ve adam, bu yakınlığı onu biraz daha incelemekle değerlendirmek üzere, piposunu yakıp köpeğin kusursuz çizgilerini yoklamaya koyuldu.

“Ne köpek, ne güzel bir gövde,” dedi sesli sesli. “Yahu köpek, bayram yerlerinde niyet çeken o küçük kızlar gibi uçlarına top, bebek bağlı kurdeleleri çekersin sen be... Yalnız kulakların işi bozuyor, ütüleyesim geliyor onları. Veteriner kıvrır bu işi ama.”

Elini, Michael'ın kulağına öylesine indirdi ki, ince bir acıma içgüdüleriyle yüklü parmak uçlarını, kulakların dibinde, kafatasına gerili derinin içine gömüldüğü o kök

yerinde dolaştırmaya başladı. Michael da, bundan hoşlandı. Hayatında hiçbir insan, hem de acıtmadan kulağıyla bunca içli dışlı ve yakın olmamıştı. Ama bu parmaklar, yalnızca fiziksel zevkler uyandırıyor ve bu duygu öylesine güçlüydü ki, Michael bunun bilincine vardığını anlatmak üzere tüm gövdesiyle kıvrılıp kıvranmaya koyuldu.

Derken, kulağın, düzenli hareketlerle yukarı yukarı çekilmesi, ta derinlere dek tir tir titreyen o kadifemsi organın en ucuna gelinceye dek gevşemeyen ama gene de tatlı tatlı sıkın parmaklar arasından kayması... Bir o kulak, bir öteki... Ve bunlar olurken, adamın, Michael'ın anlamadığı ama kendisine yöneltildiğini kabul ettiği alçak sesli sözcükleri.

Dag Daughtry parmaklarını Michael'ın başında kaydırды, sonra bir kibrit çaktı. "Kafa fena değil," dedi. "Kaymak gibi. Hımmm... Kırıksıklık da yok. Hele şu çeneye bak. Yürek yakıyor. Ve yanaklar... Ne fazla etli ne fazla kuru."

Parmaklarını Michael'ın ağzına soktu ve dişlerinin nice düzgün, nice keskin olduğunu gördü. Omuzların genişliğini, göğsün derinliğini ölçtü ve ayaklarından birini eline aldı. Yaktığı bir kibritin ışığında, dört ayağın her birini ayrı ayrı inceledi.

"Tırnakların her biri siyah, simsiyah," dedi Daughtry. "Hiçbir köpek bunca temiz ayaklar üzerinde yürümemiştir. Ayak parmakları dümdüz, belli belirsiz ve kusursuz bir kıvrımla eğilmiş. Ne çok büyük, ne çok küçük. Ananla babanın, vakti zamanında kurdelelerle dolaştığına kalıbımı basarım."

Böyle derinlemesine incelemekten huzursuz olmaya başlamıştı Michael ama Daughtry, eliyle yüzünü gözünü yoklar, kalçalarını göğüslerini okşarken birden durdu ve köpeğin kuyruğunu sihirli parmakları arasına ala-

rak kuyruğa köklük eden adaleleri keşfetmeye, onun uzantısı olan omurgayı bastırıp okşamaya ve o küçük tüylü uzantıyı cüretkâr bir tavırla büküp döndürmeye başladı. Michael da göklerde uçarcasına kendinden geçip kalçalarını bir o yana, bir bu yana kıvrıyor, okşayan parmaklara bastırıyordu. Açık ellerini köpeğin yanlarına ve biraz da altına yerleştiren adam, ansızın kaldırdı onu. Ama Michael daha korkmaya bile vakit bulamadan, kendini yerde buldu.

“On üç ya da ön dört... On iki kilodan fazlasın şu anda, yemin etsem başım ağrımaz, taş çatlasa on beşten yukarı çıkmazsın,” dedi ona Dag Daughtry. “On beş kilo, hiç fena değil. Hem istesen birkaç yüz gram veriverirsin. Burundan kuyruğa kusursuz bir köpeksin sen. Yarış köpeği yapısında, kavga köpeği ağırlığındasın, hem bacakların da tüssüz.

“Yok efendim, Bay Köpek, kilonun nesi var? Tam karar, kulakların desen herhangi bir saygın köpek-doktoru tarafından dümdüz edilebilir. Sana ‘benim köpeğim’ deme hakkına sahip olmak için yirmi İngiliz’den fazlasını vermeye can atan yüz kişi vardır en azından Sydney’de. Kalıbımı basarım, vardır.”

Bundan sonra, Michael gereğinden fazla şımartıldığını sanmak gibi bir yanılsa düşmesin diye, Daughtry geri çekildi, piposunu bir kez daha yaktı ve anlaşılan, onun varlığını unuttu. Karşısındakinin rızasını almak yerine, rıza göstermek üzere Michael’ı işe koşmuş oluyordu.

Ve Michael, böğürlerini Daughtry’nin dizine sürterek, o eşsiz kulak okşamalardan ve kuyruk bükmelelerinden biraz daha verir diye pençesini adamın eline sürterek bu işi yerine getirdi. Beklediğinin tersine, Daughtry onu çenesinden yakaladı, yavaş yavaş başını ileri geri iterek şunları söyledi:

“Sen kimin köpeğisin bakayım? Belki bir zencinin

köpeğisin ama bu olmaz... Belki zencinin biri çalmıştır seni, ne korkunç! Şu köpeklerin başına ne kötü kaderler çöker kimi zaman. Çok yazık, çok. Bir zencinin senin tırnağına bile sahip çıkmasına dayanacak tek bir beyaz adam olamaz. Kimse dayanamaz buna. Nasıl olur! Köpek eğitmekten anlamayan, sana hiçbir halt öğretmeyi bilmeyen beş paralık bir zenci sana sahip olacak ha? Evet, evet, bir zenci çalmış seni. Şimdi karşıma çıksa kafasına yumruğu indirdiğim gibi bir de yer vurur, Aziz Paul Kilisesi'nin yedi çanının yedisi de çın çın öter kafasında herifin. Öyle bir öttürürüm ki. Sen onu bana göster, gerisine karışma. Feleğini şaşırtmazsam bana da ben demesinler. Bir zenciden buyruk almak, şunu bunu getirmek kim, sen kim! Yok efendim, yok köpeğim, artık böyle uşaklıklara paydos. Bu iş burada biter, o iş orda bitti! Benimle geleceksin ve sanırım, seni sürüklemek zorunda kalmayacağım."

Dag Daughtry ayağa kalktı ve kumların üzerinde şöyle bir dönüp umursamaz bir iki adım attı. Michael arkasından baktı ama peşinden gitmedi. İstiyordu ama çağıran yoktu ki? Sonunda Daughtry duyulur duyulmaz bir öpücük sesi çıkardı. Öyle hafifti ki bu ses, kendisi bile zar zor duydu ve karşısındakinin bu sesi çıkardığını kabul ederek ya da kendi kulaklarından çok onun dudaklarına inanarak bu yorumu yaptı. Michael'ın bulunduğu yerden hiçbir insanoğlu duyamazdı bu sesi; ama Michael duydu ve sonsuz istekle dolu büyük bir telaş içinde fırladı, sesi izledi.

İkinci bölüm

Michael, ayaklarının dibinde koşturur ya da alt dudaktan çıkan o garip sesin her tekrarlanışında büyük bir hoşnutlukla zıplayarak fır dönerken, Dag Daughtry kumsalda dolaşıyordu; fenerin oluşturduğu aydınlık halkaların tam dışında, güçlkle seçilen kımıl kımıl çizgilerinden, balina gemilerinin yükünü boşalttıkları anlaşılan karaltılarla, yük senedi üzerine tartışmalarını daha bitirmemiş olan Ada Komiserliği Memuru'yla Makambo'nun satış memurunun bulunduğu yerde duraladı. Michael biraz açılmış olsa, adam, aynı anlaşılmaz, neredeyse duyulmaz öpücükle az önce sıyrıldığı çemberin içine alıyordu onu.

Çünkü Daughtry, böyle bir köpek hırsızlığı işi üstünde yakalanmak istemiyor ve kimseye görünmeden onu nasıl gemiye sokacağını düşünüyordu. Fenerin aydınlık halkasına girmemeye bakarak ucun ucun dolaştı ve kumsal boyundaki yerli köyüne gitti. Öngörülerine uygun olarak, eli ayağı tutan herkes yük boşaltmaya koşmuştu. Saz kulübelerde hayat yok gibiydi ama sonunda, bunların birinden, yaşlı bir adamın çatlak ve saldırganlık belirtileri taşıyan sesi duyuldu.

“Adın sanın ne ola?”

Daughtry, Pasifik Adaları'na özgü şiveyle, “Yürüme-yi çok severim,” diye cevap verdi. “Gemidenim. Çok

uzaklaştım, sandala atıp çıpır çıpır götürsen beni? Ben de sana iki çubuk tütün versem?”

“Sen de bana on çubuk tütün versen, he derim ben bu işe,” diye cevap geldi karanlıktan.

“Beş çubuk versem?” diye koyu pazarlığa girdi “altı şişelik” Kamarot.

“Beş çubuğu beğenmem dersen bu iş burada biter, cehenneme kadar yolun olur.”

Bu söz üzerine, kısa bir sessizlik oldu.

Daughtry dayanamadı, “Beş çubuğu beğenmedin mi?” diye seslendi karanlığa doğru.

“Beğenmedim,” diye cevap verdi karanlık. Ve karanlıktan, sözcüklerin sahibi olan gövde çıktığında, öyle garip ayak sesleri duyuldu ki Kamarot, geleni görmek için bir kibritle çıktı.

Tek bir koltuk değneği üzerinde zar zor denge sağlayan bulanık gözlü bir ihtiyar karşısında duruyordu. Gözleri yarıya dek hastalıklı bir zarla örtülüydü ve daha örtülmemiş olan kısımları, kızarıklık kızarıklık, irin irin parlıyordu. Kendini çoktan uyuza bırakmış olan saçları, öbek öbek ve ak ak kafasına yamalıydı. Teni yara yara, kırışık ve renk renkti. Renkleri tanımlamak gerekirse, boz bir kaplamayla örtülü morumsu mavi denebilirdi. Bunların kendiliğinden oluştuğu, adamın bir parçası ve bir kısmı haline geldiği kuşku götürür olsa, fırçayla boyanmış sanılabilirdi.

Dag Daughtry, hemen bunun bir cüzamlı yıkıntı olduğunu düşündü ve cin gibi bakışları, bir anda adamın başıyla ayağı arasında mekik dokumaya, kaç parmağının, hangi kulağının cüzama kurban gittiğini araştırmaya koyuldu. Ancak, yoklanan bu unsurlardan büyük bir çoğunluğunun sapasağlam durmasına karşın, bacaklardan biri, aşağı doğru uzanmaktan vazgeçmiş, baldırla diz arasında bir yerde kalmıştı.

Özgün adı *Michael, Brother of Jerry* (Michael, Jerry'nin Kardeşi) olan roman, gerçekten katıksız bir sevgiyi anlatıyor. London'ın pek çok yapıtında olduğu gibi burada da romanın kahramanı bir köpek. Yine diğer romanlarda gördüğümüz üzere, insan-köpek ilişkisi bu kitabın da temel dokusunu oluşturuyor: Bir köpeğin, sahibine sonsuz sevgiyle bağlanması sonucunda, onun canını kurtarmak için kendi canını tehlikeye atması. Bu anlatının Jack London'ın hayatındaki gerçek bir deneyime dayandığına hiç kuşku yok.

On dört yaşındayken okulu bırakıp denizlere açılmasını, "Serüven rüzgârlarının estiği yerlerde olmak istedim; istiridye kaçakçısı olmak, hapse düşmek, yerleşik düzenin çarklarının kölesi olmaktan çok daha romantikti," diye yorumlayan Jack London, *Katıksız Sevgi*'de yelkenleri gerçekten serüven rüzgârlarıyla şişen teknelerle gezdiriyor okuru.

#dünyaklasikleri #amerikanklasikleri #köpek #sevgi #bağlılık #deneyim
#serüven

Kapak resmi: Briton Rivière

ISBN 978-975-87-3942-2

